Mötesanteckningar RPO Hälsofrämjande

Datum:	2026-09-08
Tid:	09:15-15:30
Plats:	Hotell Högland, Nässjö
Närvarande:	Malin Beddesand (ordförande), Sofie Westerberg (processtöd), Matilda Holmström, Annette Frisk och Marita Andersson
Förhinder:	Lena Hedin

1. Välkomna

Föregående minnesanteckningar läggs till handlingarna.

2. Information från ordföranden

Inget nytt som hänt sedan sist, inga Kunskapsråd under sommarperioden.

3. Gemensam omvärldsspaning kring nationell folkhälsopolitik

SVESAM-utredning och det regionala utvecklingsuppdraget

SVESAM är en utredning tillsatt av regeringen för att skapa en mer sammanhållen och effektiv politik för regional utveckling och landsbygdsutveckling samt tydliggöra ansvar, styrning och samverkan mellan olika aktörer.

Ett förslag i utredningen är att flytta det sammanhållna regionala utvecklingsansvaret från regionerna till Länsstyrelserna. Skulle det bli verklighet påverkar det Kalmar (och många andra regioner) mycket då folkhälsoarbetet vilar på det uppdraget.

Har kommit en hel del skarp kritik mot förslaget. Remissen skulle varit ute nu men har inte kommit, oklart vad det säger men gör att tidsplanen är osäker.

Kontaktpunkt folkhälsa

Folkhälsomyndigheten har en kontaktpunkt (kontaktperson) i varje region och kommun. När det började lät det som att kontaktpunkterna skulle bli ett bollplank till Folkhälsomyndigheten men har mer handlat om att ta emot information. Vi hade önskat att de var ett bättre stöd i frågorna, att de lyssnade in vad som händer runt om i landet. Är dock första året med kontaktpunkter, det kanske utvecklas framåt.

Kontaktpunkter i våra tre regioner är Maria, Malin och Annette. Östergötland har nyligen anmält en kontaktpunkt till, utöver Maria.

4. NPO levnadsvanor

Matilda presenterar senaste från NPO levnadsvanor, se bifogat bildspel från möte 19/8.

Utifrån den kritik som inkommit från alla regioner kommer en översyn göras över den nya mallen för dokumentation av levnadsvanor. Östergötland tar nu, efter att ha testat mallen, ett steg tillbaka och gör en förenklad version som ska passa verksamheterna bättre. När den är klar delas den med övriga.

5. RPO hälsofrämjande - vägen framåt

Dialog kring RPO:s uppdrag och namn, se bildspel.

RPO:s namn

Idag har vi ett bredare namn än den nationella motsvarigheten: hälsofrämjande kontra levnadsvanor. Efter en diskussion om fördelar och nackdelar med de båda namnen, samt en avstämning med NPO Levnadsvanor, beslutar vi att byta namn till RPO Levnadsvanor. Malin kollar med Kunskapsrådet hur ett namnbyte går till.

När vi nu följer den nationella strukturen kanske även andra saker bör ändras. Nationellt ligger suicidpreventionen under NPO Psykisk hälsa medan det regionalt ligger under oss. Kanske bör RAG Suicidprevention flyttas över till RPO Psykisk hälsa, så att de har huvudansvaret för frågan medan vi kan stötta upp vid behov. Malin och Sofie tar en dialog med RAG:en om deras syn på saken innan kontakt tas med RPO Psykisk hälsa.

Hade generellt varit bra med en ökad samverkan mellan olika RPO:n, vi har försökt men inte lyckats så bra, behöver finnas en vilja från båda håll. På NPO-nivå är det tydligare samverkan mellan olika grupper.

RAG:arnas uppdrag

Vi diskuterar upplägget med RAG:ar och deras uppdrag. Landar i att RAG:arna ska vara aktiva när de har ett uppdrag, annars sättas som vilande. Grupper som Tobak och Hälsan spelar roll kan ses som permanenta då de har rullande uppdrag. Skriver ut på webbsidan vilka grupper som är vilande. Enbart aktiva grupper behöver vara med på rapporteringsmötena vi har två gånger per år.

Malin och Sofie skickar ett mejl till RAG:arna för att höra hur aktiva de är i nuläget, eller om de ska räknas som vilande.

6. Uppföljning 2026 och handlingsplan 2027

Vi tittar igenom handlingsplan 2026 för att se hur vi ligger till samt ser vad vi kan ta med oss in i handlingsplan för 2027.

Vi konstaterar att de utmaningar vi skrev in för 2026 håller även för 2027. Även utvecklingstendenserna får stå kvar, men vi lägger till en punkt om beredskap.

De tre fokusområdena:

- Gemensam omvärldsspaning kring nationell folkhälsopolitik: vi har haft med det som en punkt på varje möte under året, har inte alltid varit en rapport utan även andra saker som varit aktuellt.
- Regionala arbetsgrupper: har arbetat på i respektive grupp.
- Stärkt samverkan med kommuner, patienter och civilsamhälle: har haft med en reflektionsfråga om patient-/närståendeperspektivet vid varje möte.

I handlingsplan för 2027 gör vi vissa justeringar i fokusområden (i separat dokument). Jobbar vidare med det under hösten.

Under 2027 behöver vi också bli bättre på den interna utvärderingen genom att lyfta upp handlingsplanen vid några möten per år och stämma av att vi är på rätt väg.

7. Patient- och närståendeperspektivet

Har haft med oss perspektivet och pratat om att ha med representanter i rummet – men inte för sakens skull utan när det fyller en funktion.

8. Övriga frågor

E-utbildning tobak

För att underlätta hanteringen av e-utbildningen tobak kommer den läggas som en öppen utbildning, innebär att alla kan komma åt den utan inloggning.

Stöd- och behandlingsprogram alkohol

Matilda tar i samarbete med KI fram ett stöd- och behandlingsprogram för alkohol, kommer vara färdigt innan jul. Blir ett program med behandlare som kombinerar eget arbete och avstämningar. Lanserade nyligen även ett program kring spelberoende.

Vid tangenterna

Sofie Westerberg